

Prof. dr hab. Adam Grzeliński

Wykład: Locke na rozdrożu

(Locke's Essay at the Crossroads)

19 marca 2020, 17:00–18:30

Instytut Filozofii UJ, ul. Grodzka 52, Kraków, sala 25

Streszczenie wykładu:

Dotychczas badacze skupiali się głównie na dwóch aspektach myśli Johna Locke'a: jego programie epistemologicznym, który stał się początkiem brytyjskiego oświeceniowego empiryzmu, oraz na jego filozofii politycznej, głoszonej pod hasłem liberalizmu. Pod koniec XX wieku zaczęły się jednak pojawiać głosy, że potrzebna jest bardziej wyczerpująca analiza myśli brytyjskiego filozofa oraz zastosowanie nowych „kluczy interpretacyjnych” do jego filozofii.

Jedną z nowych perspektyw badawczych otwiera bez wątpienia Locke'owska filozofia religii. Choć Locke przedstawił swoje poglądy na religię w wielu tekstach (na przykład w licznych rozdziałach *„Rozważań dotyczących rozumu ludzkiego”* czy *„The Reasonableness of Christianity”*), zrekonstruowanie ich nie jest łatwe.

Dokonana przez Locke'a racjonalistyczna interpretacja dogmatów chrześcijańskich stanowi zarówno ich obronę, jak i atak na ortodoksję kalwińską oraz na wcześniejsze – zdaniem Locke'a nieudane – próby racjonalizacji religii, takie jak ta, którą podjął Edward Herbert w *De Veritate*. Z drugiej strony, jako prawowierny chrześcijanin, Locke uznałby zapewne późniejsze próby radykalizacji swoich własnych poglądów, dokonywane przez Shaftesbury'ego, Matthew Tindala czy Anthony'ego Collinsa, a zatem młodych myślicieli należących do kolejnego pokolenia filozofów, za drogę prowadzącą prosto do ateizmu.

Filozofia religii Locke'a sytuuje się na przecięciu różnych intelektualnych dróg i przez to podziela los całej filozofii tego myśliciela.

Zajęcia odbędą się w języku angielskim. Szczegóły wydarzenia w linku: <https://www.religiusrationalism.com/event-info/lecture-and-workshop-by-prof-adam-grzelinski-nicolaus-copernicus-univ-in-torun>

Warsztaty: Religia i problem spójności filozofii Locke'a

(Religion and the Problem of the Unity of Locke's Philosophy)

20 marca 2020 roku, 11:00-12:30

Instytut Filozofii UJ, ul. Grodzka 52, Kraków, sala 25

Opis warsztatu:

Wielorakość zainteresowań Johna Locke'a każe zadać pytanie o systematyczność i spójność myśli tego filozofa. Dokonana przezeń interpretacja chrześcijańskiej dogmatyki miała na celu możliwie jak najlepsze pogodzenie jej z postulatami empiryzmu i racjonalności. Tymczasem, chociaż Locke pozostawił po sobie analizy wielu dogmatów, niektóre z nich są dalekie od jasności. Dotyczy to m.in. dogmatów o Trójcy Świętej, nieśmiertelności duszy czy istnieniu aniołów. Epistemologiczny sceptycyzm, do którego Locke odwołuje się przy różnych okazjach, każe czytelnikom jego prac przemyśleć relację między rozumem a wiarą, a nawet podać w wątpliwość owocność całego przedsięwzięcia, jakim była Locke'owska racjonalizacja religii.

Zajęcia w języku angielskim. Szczegóły wydarzenia w linku:

<https://www.religiusrationalism.com/event-info/lecture-and-workshop-by-prof-adam-grzelinski-nicolaus-copernicus-univ-in-torun>

Prof. dr hab. Adam Grzebiński – filozof, tłumacz, wykładowca filozofii na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, kierownik Katedry Historii Filozofii, Filozofii Systematycznej i Etyki w Instytucie Filozofii UMK. Redaktor naczelny „Ruchu Filozoficznego”. Absolwent filologii polskiej i filozofii na UMK. Doktorat, poświęcony filozofii Shaftesbury'ego i Edmunda Burke'a, obronił w 2000 roku. Habilitację uzyskał w 2005 roku na podstawie książki *Kategorie «podmiotu» i «przedmiotu» w Davida Hume'a nauce o naturze ludzkiej* (2005). Zajmuje się nowożytną filozofią brytyjską i estetyką. Przekładał m.in. dzieła Shaftesbury'ego, George'a Berkeleya, Davida Hume'a, Williama Jamesa, George'a Santayany i Pierre'a Bayle'a. Autor m.in. książek *Angielski spór o istotę piękna. Teorie estetyczne Shaftesbury'ego i Burke'a* (2001), *Człowiek i duch nieskończony. Immaterializm George'a Berkeleya* (2010) oraz *Doświadczenie i rozum. Empiryzm Johna Locke'a* (2019).